

De leden van de Gemeenteraad
Postbus 1
2650 AA BERKEL EN RODENRIJS

Van College van B&W

Onderwerp **Evaluatie Afvalbeleid 2021 - 2025**

Datum 11 december 2024

Ons kenmerk U24.01999

Geachte raadsleden,

Graag bieden wij u hierbij de evaluatie aan van het Afvalbeleid 2021 - 2025, Van Afval Naar Grondstof, 'op weg naar volledig circulair in 2050'. Deze evaluatie is gebaseerd op de resultaten tot op heden, met een belangrijke impuls na invoering van het gedifferentieerde tarief in januari 2023.

Aanleiding

Op 21 maart 2021 heeft uw Raad het Afvalbeleid vastgesteld. Als onderdeel van dit beleid stelde u hierbij de volgende uitgangspunten vast:

1. Gemeente Lansingerland richt zich op het behalen van de landelijke VANG-doelstellingen van 75% scheidingsresultaat en/of 100 kilogram restafval per inwoner per jaar.
2. Onze inwoners zijn begaan met het milieurendement. Daarom hebben wij bij de keuzes die wij maken ook oog voor de kwaliteit van de in te zamelen grondstoffen en niet alleen voor de kwantiteit.
3. Het doel is om de gemiddelde kosten voor de afvalinzameling en -verwerking voor huishoudens in Lansingerland beheersbaar te houden. We geven inwoners regie over een deel van de heffing die zij betalen, zoals dit al langer geldt voor andere voorzieningen zoals gas, water en elektra.
4. Bij de keuzes die wij maken houden wij rekening met ontwikkelingen die we op korte en middellange termijn verwachten, zowel beleidsmatig vanuit de Rijksoverheid, bijvoorbeeld op het terrein van producentenverantwoordelijkheid en het separaat inzamelen en verwerken van luiers, als ook op technologisch terrein, zoals nascheiding van afval en grondstoffen.

In het evaluatierapport informeren wij u over de resultaten en bevindingen aan de hand van deze vier uitgangspunten. Daarnaast benoemen wij de aandachtspunten voor het laatste jaar van de periode 2021 - 2025 en geven wij doorkijk naar de periode vanaf 2026.

Resultaten na invoering van gedifferentieerd tarief

1. Het scheidingsresultaat is verhoogd

In het eerste jaar van invoering van het gedifferentieerde tarief daalt het volume fijn restafval in Gemeente Lansingerland sterk met meer dan 58 kilogram per inwoner, van 168 kilogram in 2022 tot 109,5 kilogram eind 2023. Op basis van de resultaten van 2024 zien we dat het effect van invoering van het gedifferentieerd tarief stabiliseert, het scheidingspercentage komt in 2024 naar verwachting uit op 67%.

2. Kwaliteit van grondstoffen is hoog

In tegenstelling tot landelijke berichten over tegenvallende resultaten bij andere gemeenten is de afkeur van PMD in onze gemeente zeer laag. Bij de inzameling van PMD-zakken is de afkeur 0%. In het afgelopen jaar hadden we 2 maal een afkeur van PMD in de ondergrondse verzamelcontainers.

3. De dienstverlening naar onze inwoners is goed

Onze afvalinzamelaar Renewi voert namens de gemeente het Klanten Contact Centrum (KCC) uit. In 2023 bespraken we verbeterpunten met Renewi. Sinds januari 2024 houden we het verloop van de meldingen maandelijks bij. Uit het overzicht 2024 blijkt dat een dalende trend van het aantal contacten van inwoners met de gemeente over afvalinzameling.

4. Afvalscheiden loont

Huishoudens hebben zelf de regie over de hoogte van hun afvalstoffenheffing. Terwijl de kosten gemiddeld stijgen kunnen inwoners met goed scheiden van afval individueel een verhoging van de afvalstoffenheffing voorkomen. De gemeente is er in geslaagd, door onder meer goed contractbeheer, om de gemiddelde kosten voor afvalinzameling en -verwerking in onze gemeente te beheersen. Gemeente Lansingerland behoort tot de gemeenten met de laagste afvalstoffenheffing in onze regio. Met de voorgestelde verhoging van het afvaltarief voor 2025 is de afvalstoffenheffing € 300,61 bij gemiddeld aanbod per inwoner van 11 ledigingen 240 ltr. minicontainer. Bij de invoering van het gedifferentieerde tarief in 2023 was dit € 300,24.

Beleidsmatige en technologische ontwikkelingen

Ontwikkelingen, zowel beleidsmatig als technologisch, gaan snel. Wij volgen deze ontwikkelingen op de voet. We zien een positieve ontwikkeling op het terrein van producentenverantwoordelijkheid.

Op basis van het vastleggen van goede afspraken met producten op nationaal niveau komt er voor steeds meer categorieën een passende vergoeding aan gemeenten, die de producten en grondstoffen van die producenten inzamelen. Hiermee wordt de druk van de kosten voor afval meer verplaatst naar het moment voor consumptie, bijvoorbeeld in de vorm van een bijdrage bij aankoop, in plaats van de rekening bij gemeenten na consumptie.

Op technologisch terrein volgen we de ontwikkelingen van nascheiding. De afvalsector investeert in technologie die steeds beter in staat is om PMD te scheiden van restafval. Dit biedt een oplossing voor gemeenten met een hoog percentage hoogbouw. Bij hoogbouw ontbreekt het aan ruimte voor voorzieningen om te scheiden bij de bron. Nadeel van deze technologie is dat hierbij de focus ligt op uitsluitend PMD-materiaal.

Bij bronscheiding worden betere resultaten behaald bij de inzameling van PMD. Er is bovendien een sterke samenhang met het resultaat van inzameling van andere grondstoffen, zoals GFT en Oud Papier en Karton. Op het gebied van nascheiding van grof huishoudelijk restafval zijn er veelbelovende ontwikkelingen die kunnen bijdragen aan het verder verlagen van het totale volume restafval.

Vooruitblik op beleid vanaf 2026

De aanbesteding van een nieuw contract voor de inzameling van huishoudelijk afval is in november 2024 afgerond. Vanaf januari 2026 zamelt een nieuwe commerciële inzamelaar het afval bij onze huishoudens in. Met het in de markt zetten van deze aanbesteding zijn beleidsinhoudelijke keuzes gemaakt. Hiermee wordt de wijze van verwerking van afval de komende jaren gecontinueerd. Het College benadrukt het belang om uw Raad proactief te informeren over de effectiviteit van het ingezette afvalbeleid. Minimaal één keer per twee jaar informeren wij u over de resultaten.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

Mickel Beckers
gemeentesecretaris

drs. Pieter van de Stadt
burgemeester

Bijlage:

- Evaluatie Afvalbeleid 2021 - 2025 (T24.09263)